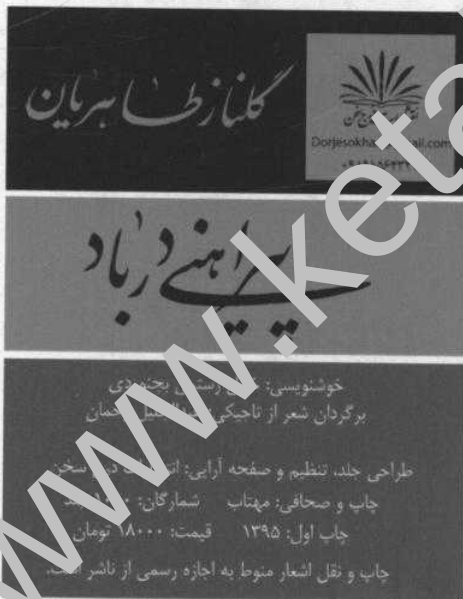

سراپنے درباد

www.ketab.ir

گلزارِ ابرار

سرشناسه: طاهرین، گلزار، ۱۳۵۱ -
عنوان و نام پدیدآور: پیراهنی در باد
مشخصات نشر: درج سخن، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری: ۲۱۰ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۸۳-۵۱-۰

وضعیت فهرست نویسی: فبیای مختصر
یادداشت: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nli.ir> قابل دسترسی است
شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۵۸۲۸۵

خراسان شمالی، بخورد، یلوار استقلال، استقلال ۲۳، بلاک ۱۴ انتشارات درج سخن

۰۹۱۵۱۸۴۳۳۳۸

۰۹۳۳۱۸۴۳۵۴۸

فهرست مطالب

سخن ناشر: ۷

شعر نو ۱۱

(از دفتر نخل) ۱۷۳

دفترهای و سبستی ۲۰۳

www.ketab.ir

سخن ناشر:

مردم هنر دوست و فرهیخته تاجیکستان و ایران بی شک انسان‌های شریفی هستند که از ذوق وافر و هوشی سرشار بهره می‌برند لذا هر فاقد لطف و ظرافت را بر نمی‌تابند و بر تکلفات و تصنع خط می‌کشند.

ما در ایران هنر را «باد» آنجا که به لفظ و عبارت مربوط می‌شود، توجه در نهایت استدلال در بیان، دقت در انتخاب الفاظ سنجیده و به عبارتی دیرینه با گزینی واژه‌ها و سعی در حفظ وحدت بین اجزای کلام - همان‌گونه که ما متعهد است. این ویژگی‌ها نشان از ذوق سلیم و نبوغ شاعران این بانوی پر آوازه است. اگر این جمله «بل والری» را بپذیریم که گفته است: «ادبیات گونه‌ای گسترش و کاربرد پاره‌ای از مشخصه‌های انسان است» آنگاه به این واقعیت پی می‌بریم که ادبیات هنری، استوار بر کلام است. کلامی که بر پایه قوه خیال بنا نهاده شده است تا وجهی یزی باشد میان شعر و زبان هر روزه. در حقیقت شعر، آفرینش اختاری کلامی است که گوهری را در خود پنهان دارد.

وجود ترکیباتی چون: «پرتو اسپید سکوت، مزرعه چشمان تو، حوض سکوت چشم» نشانی از هوش ژرف نگر، ذهن سیال و خیال دور پرواز اوست که گاه مضمونی ساده را بسیار زیبا به تصویر می‌کشد. در فقدان خورشید می‌گوید:

خورشید عدم گشت

در چار راهه سما

جوهره هر شعری تصویر و توصیف است. شعر این شاعر نامدار به مثابه تابلویی است با رنگ آمیزی شرقی. هر چند شعر به سبب تعبیر احساس و حرکت و عمل از هر گونه هنر تجسمی برتر است.

تقلید و تبعیت از قدما یکی از اصول اصلی مکتب کلاسیسیسم است هر چند شعر پیراهنی در باد در این قالب نمی‌گنجد اما کاملاً رد پای سهراب سپهری و توجه شاعر به اشعار اروپایی است. به طور کلی قریحه هر شاعری هر چند قوی و پرمایه باشد، بخواهد یا نخواهد تا حدی مدیون مساعی دیگران که پیش از او بوده‌اند خواهد بود لذا شاعر با هر رمز و رازی که بر خوانندگان خود تأثیر می‌گذارد از پیشینیان خود آموخته است و اندیشه رنگ، ندیده آنها را می‌گیرد.

در ابیاتی که سهراب می‌گوید «تا شقایق هست زندگی باید کرد» شاعر وفادار به اصولش را این گونه بیان می‌کند:

هر کجا هست شقایق

روح سهراب در آن مزرعه درخشان است
مضامینی چون توحید و یگانگی، دوری از تبعیض که از ویژگی‌های شعر سهراب است در شعر این شاعر نام آشنا به شکلی بدیع ظهور می‌یابد. «چشم‌ها را باید شست جو دیگ باید دید» را این گونه به تصویر می‌کشد:

این حصار نیلی آینه بندی را

بباید شست

با خاکستر توحید

تا مقیمان سما ببینند

عکس خویش را

روشن

پیرو نظریه «ژان باتیست دو بوس» (۱۶۷۰-۱۷۴۲) یک اثر هنری را باید به وسیله قلب ارزیابی کرد نه عقل. لذا آنچه که در ابتدا بر احساس انسان تأثیرگذار است فرم و قالب، صور خیال چون استعاره و مجاز و... آهنگ و کلام است. خانم گلناز طاهریان با احساس لطیف شاعرانه، جلوه‌ای از ذوق حساسیت (.....) چون ندای بی‌سهم و اناهار همدردی با دیگران را بخوبی به منصه ظهور رسانده است. سخن او از شور، شوق، ذوق، احساس و تخیل آکنده است. عواطف فردی و شخصی در آن موج می‌زند. همین ویژگی، شعر را به مکتب رمانتیسم نزدیک می‌کند. در حقیقت شعرش زندگی و زندگی‌اش را بر سر است. وجود تضاد معنوی و پارادوکس بر حلاوت شعر او، برده است:

تو را از حرف سایه مشتاقم
مرا از رودخانه فریاد نشنیدی!

زندگی خوشبخت بود.

هنوز غافل

از ظهور نخستین شبیه خود،

یعنی شعر، یعنی من.

در اشعار او به واژگانی بر می‌خوریم که در سرزمین خود رایج اما در ایران مهجور است چون: شمیدن، غنجیدن، لمسیدن، سرسان و ... این را می‌توان در سطح زبانی و از دیدگاه لغوی نوعی آرکایسم یا باستان‌گرایی در شعر به حساب آورد که به زنده نگاهداشتن واژگان گذشته کمک می‌کند و بر اعتلای زبان فارسی

می‌افزاید با توجه به کم بودن فعل ساده در زبان فارسی و به تبع آن ساخت واژگان جدید این شیوه بسیار کارآمد خواهد بود. شاید بتوان گفت با رهایی از برخی قید و بندهای شعر کلاسیک، این شاعر توانا، جولانگاهی بس وسیع در شعر نو می‌بیند و سمند سرکش شاهوار شعرش را پیروزمندانه می‌تازاند لذا به نظر می‌رسد شعر نوی او بر دیگر قوالب شعریش رجحان و تفوق دارد.

در پایان باید اذعان داشت پرداختن به ویژگی‌های شعر این شاعر محبوب در این مقال نمی‌گنجد و بیم اطاله کلام می‌رود. امید است در پرتو ایزد مَنان چاپ این کتاب نقطه عطفی باشد برای همکاری‌های بیشتر در اعتلای فرهنگ و زبان فارسی. بزودی اثر دیگری با همکاری انجمن بانوان شاعر تاجیکستان و با همیاری این شاعر، انمند در معرفی شاعران بانوی معاصردو کشور تدوین خواهد شد.

با آرزوی توفیق روز افزون
محمد پاکزاد